

ПОГОДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

18.03.2024 Людмила ЛУЗАН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор КВНЗ «Харківська академія
неперервної освіти»

18.03.2024 Любов ПОКРОЄВА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації за темою

**«Діяльність керівників (директорів та заступників директорів) з розвитку
сучасного закладу позашкільної освіти в умовах суспільних змін та
викликів»**

**«Activities of managers (directors and deputy directors) for the development of a
modern out-of-school education institution in the context of social changes and
challenges»**

Розроблено проектною групою (науково-педагогічні працівники
КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти») у складі:

Покроєвої Л.Д., професора кафедри виховання й розвитку особистості, к.пед.н.,
доцента

Китиченко Т.С., завідувача кафедри соціально-гуманітарної освіти, к.істор.н.

Астахової М.С., доцента кафедри соціально-гуманітарної освіти, к. пед. н.

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
кафедри кафедри соціально-гуманітарної освіти
15.03.2024 №8

1.1. Загальні положення

Освітня програма підвищення кваліфікації «Діяльність керівників (директорів та заступників директорів) з розвитку сучасного закладу позашкільної освіти в умовах суспільних змін та викликів» є складовою комплексної програми підвищення кваліфікації керівників закладів позашкільної освіти.

1.2. Актуальність

Обумовлена специфікою організації освітнього процесу в ЗПО у 2023/2024 навчальному році та плануванням на 2024/2025 н.р., а саме: необхідністю врахування суспільних викликів та загроз воєнного стану й впровадженням цифрових технологій в організацію управлінського та освітнього процесів в ЗПО, обумовленим дистанційною формою навчання.

Саме цими факторами, з урахуваннями професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти», визначено ключові питання в роботі керівника ЗПО: організація сучасної системи управління ЗПО в умовах сьогодення, створення безпечного освітнього середовища, впровадження інноваційних технологій та технологій дистанційного навчання й розвиток громади засобами позашкільної освіти.

Метою даної освітньої програми є розвиток професійних компетентностей керівних кадрів ЗПО (директорів та заступників директорів), що необхідні для здійснення ефективної професійної діяльності, у т.ч. організації управлінського та освітнього процесів у дистанційному форматі.

1.3. Мета й завдання

Оновлення та розвиток загальних і професійних компетентностей керівників ЗПО (директорів та заступників директорів) щодо планування й організації якісного освітнього процесу у закладі позашкільної освіти, власної професійної діяльності в умовах воєнного стану та з урахуванням реалізації онлайн формату навчання.

1.4. Форма навчання – дистанційна, очно-дистанційна

1.5. Структура освітньої програми

Модуль 1. Питання концептуального та нормативно-правового змісту в позашкільлі.

Модуль 2. Управлінська діяльність керівника ЗПО.

Модуль 3. Розвиток компетентностей учасників освітнього процесу.

Модуль 4. Основні напрями освітньої діяльності ЗПО.

Модуль 5. Психолого-педагогічний супровід управлінського та освітнього процесів в ЗПО.

Модуль 6. Діагностико-аналітичний.

1.6. Очікувані результати

МОДУЛЬ 1. Питання концептуального та нормативно-правового змісту в позашкільлі

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- норм і законів про освіту;
- сучасних тенденцій розвитку освіти загалом, трендів в освіті 2023 року;
- нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері позашкільної освіти;
- сутності Концепції Нової української школи, Стратегії розвитку позашкільної освіти;
- основних аспектів мовного питання, організації трудових відносин в умовах воєнного стану;
- сучасного нормативно-правового забезпечення безперервної освіти педагогів;
- обов'язків керівника ЗПО, загальних наукових підходів до управління;
- управлінської системи ЗПО;
- форм, видів, принципів та функцій управління;
- форм та методів методичної роботи;
- системи та технології побудови безпечного освітнього середовища ЗПО та його складових;
- професійних компетентностей event-менеджера позашкільля.

Уміння:

- створювати моделі державно-громадського партнерства;
- формувати внутрішню систему забезпечення якості освіти у закладах позашкільної освіти;
- організовувати діяльність методичної служби в ЗПО;
- реалізувати соціокультурну функцію закладу позашкільної освіти;
- розвивати громаду засобами позашкільної освіти;
- мотивувати творчу активність та діяльність;
- створювати безпечне освітнє середовище ЗПО;
- організовувати змістовне дозвілля як складової вільного часу.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
- дитиноцентризм, цінність особистості;
- готовність до реалізації сучасних цілей освіти;
- професійна мобільність та гнучкість;
- усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку;
- відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі усіх вихованців;
- просування демократичних цінностей (повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти, полікультурність).

МОДУЛЬ 2. Управлінська діяльність керівника ЗПО

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- характеристики управлінця-професіонала, професіоналізму управління;
- компетентності керівника ЗПО у контексті професійного стандарту керівника ЗЗСО;
- мотиваційних стратегій керівника в роботі з педагогічним колективом;
- процедури підвищення кваліфікації;
- основних вимог до оформлення документів;
- правил документування діяльності ЗПО;
- сутності понять «план», «планування» та сучасних тенденцій планування в закладі ЗПО;
- методу SWOT-аналізу, Smart-критеріїв визначення мети, цілей діяльності ЗПО;
- порядку проведення атестації педагогічних працівників за новим Положення про атестацію;
- основної документації закладу освіти щодо атестації педагогічних працівників;
- навчально-методичного і наукового супроводу позашкільної освіти;
- програмно-методичного забезпечення освітнього процесу;
- креативних методів ухвалення управлінських рішень;
- методів управління творчими командами;
- інновацій як механізмів креативного управління;
- законодавчих та нормативно-правових актів, що регламентують проведення моніторингу якості освіти;
- сутнісних характеристик понять «якість освіти» та «моніторинг якості освіти»;
- форм, видів, суб'єктів та об'єктів, етапів здійснення моніторингу, змісту програми моніторингу якості освіти;
- показників та інструментарію, що можуть бути використані в ЗПО;
- критеріїв та індикаторів для самооцінювання освітніх і управлінських процесів ЗПО;
- поняття дослідницької та дослідницько-експериментальної діяльності;
- теорії та стилів лідерства;
- партнерської та традиційної моделей ЗПО;
- гуманізації сучасного суспільства та освіти.

Уміння:

- формувати навички ефективного спілкування та переконання;
- будувати індивідуальну траєкторію розвитку педагогічних працівників;
- організовувати моніторингові дослідження на рівні ЗПО;
- упроваджувати ситуаційний та кваліметричний підходи в управлінні;
- використовувати креативні методи ухвалення управлінських рішень;
- формувати творчі професійні команди та позитивний імідж організації;

- використовувати критерії та індикаторами для самооцінювання освітніх і управлінських процесів ЗПО, сучасні підходи до аналізу результатів моніторингу;

- застосовувати алгоритм організації зворотного зв'язку з вихованцями та їх батьками;

- реалізувати управлінську гнучкість у спілкуванні з підлеглими;

- документувати діяльність закладів системи позашкільної освіти;

- організовувати інноваційну та дослідницьку освітню діяльність компетентного педагога;

- реалізовувати функції управлінської діяльності;

- будувати систему заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогів;

- організовувати атестацію педагогічних працівників;

- розробляти освітні і навчальні програми;

- організувати дослідницько-експериментальну діяльність здобувачів освіти;

- організовувати ефективну роботу колективу закладу освіти на засадах, партнерства відкритості й толерантності;

- надавати домедичну допомогу;

- формувати електронний освітній простір закладу освіти;

- використовувати цифрові управлінські та освітні ресурси.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- власного професійного розвитку педагога в умовах змін системи освіти та законодавчого забезпечення;

- визначення відповідності власних професійних компетентностей чинним вимогам;

- партнерської взаємодії та співпраці з суб'єктами освітнього процесу;

- формування умов досягнення успішного результату практичної діяльності, виховання ціннісного ставлення до особистісних здобутків навчання.

МОДУЛЬ 3. Розвиток компетентностей учасників освітнього процесу

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- суті та характеристики інформаційно-цифрової компетентності керівника;

- інформаційного освітнього простору ЗПО та цифрових ресурсів;

- нового правопису;

- компетентності педагогічного партнерства, принципів соціального та мережевого партнерства

- поняття «громадянська та соціальна компетентність керівника ЗПО»;

- стилів лідерства;

- інноваційної освітньої діяльності, готовність до інноваційної діяльності, інноваційна компетентність;

- ключові положення медіаграмотності;

- соціальну та мережеву комунікацію;

- принципів соціального та мережевого партнерства;

- переваг та можливостей соціального залучення;
- суті та характеристики інформаційно-цифрової компетентності керівника;

- основних загроз інформаційній безпеці;
- основних правил кібергігієни;
- основ і норм нового правопису.

Уміння:

- визначати ключові мотиваційні стратегії ефективного лідера;
- організовувати ефективну роботу колективу закладу освіти на засадах партнерства;

- виокремлювати критерії розвитку творчого потенціалу педагога;
- розуміти основні загрози інформаційній безпеці, залучати засоби перевірки інформації;

- використовувати багатоканальне інформування та залучення громадян;
- будувати соціально-активне середовище закладу освіти;
- формувати електронний освітній простір закладу освіти;
- упроваджувати технології дистанційного навчання;
- формувати і розвивати ключову компетентність

«вільне володіння державною мовою».

Диспозиції (цінності, ставлення):

- власного професійного розвитку педагога в умовах змін системи освіти та законодавчого забезпечення;

- визначення відповідності власних професійних компетентностей чинним вимогам;

- партнерської взаємодії та співпраці з суб'єктами освітнього процесу; формування умов досягнення успішного результату практичної діяльності, виховання ціннісного ставлення до особистісних здобутків навчання

МОДУЛЬ 4. Основні напрями освітньої діяльності ЗПО

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- сутнісних характеристик сучасних підходів до навчання, виховання, розвитку та соціалізації особистості в умовах реформування позашкільної освіти;

- актуальності та особливостей упровадження дистанційного навчання в позашкільній освіті;

- нормативно-правового забезпечення та алгоритму запровадження дистанційного навчання в ЗПО;

- методологічних підходів підготовки фахівців позашкільної освіти;

- системи науково-методичної роботи з педагогічними кадрами ЗПО;

- інструментів вивчення рівня розвитку професійної компетентності педагога;

- особливостей використання керівником закладу освіти програмного забезпечення в управлінській діяльності та освітньому процесі;

- особливостей організації й проведення гурткового заняття;
- характеристики традиційних та інноваційних типів занять;
- вимог до сучасного заняття;
- завдань, основних принципів, змісту і напрямів сімейного виховання;
- основних принципів, завдань та прийомів музейної педагогіки;
- сутності, шляхів реалізації та очікуваних результатів національно-патріотичного виховання;
- ціннісних орієнтирів сучасної української школи;
- основних принципів морального виховання особистості;
- актуальності екологічної освіти і виховання;

Уміння:

- реалізовувати визначені підходи до організації сучасного освітнього процесу в дистанційного й змішаного навчання;
- організовувати дистанційне та змішане навчання;
- застосовувати компетентнісний, діяльнісний, культурологічний, індивідуалізаційний підходи, діалектичний, акмеологічний та праксеологічний підходи до професійного розвитку педагога ЗПО;
- організовувати якісну науково-методичну роботу з педагогічними кадрами;
- використовувати інструменти вивчення рівня розвитку професійної компетентності педагога ЗПО;
- використовувати наявні та створювати власні навчальні програми для розвитку в учнівської молоді ключових компетентностей, наскрізних умінь та лідерських якостей;
- створювати систему краєзнавчої та екологічної діяльності у ЗПО;
- здійснювати самоаналіз заняття гуртка;
- готувати керівника гуртка до заняття;
- налагоджувати ефективну партнерську взаємодію педагога та батьків;
- розробляти віртуальні маршрути рідного краю на основі сучасних інформаційних технологій;
- формувати дитячий колектив в умовах гуртка.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- готовність застосовувати сучасні підходи до навчання, виховання, розвитку та соціалізації особистості в умовах реформування позашкільної освіти;
- усвідомлення необхідності професійної мобільності й гнучкості;
- розвиток здатності планувати освітній процес на засадах реформування позашкільної освіти;
- партнерської взаємодії та співпраці з суб'єктами освітнього процесу.

МОДУЛЬ 5. Психолого-педагогічний супровід управлінського та освітнього процесів в ЗПО.

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- понять «цінність», «ціннісні орієнтації», «цінності педагогічної діяльності»;
- зміни професійної ролі педагога;
- професійних деформацій педагога;
- задатків, схильностей, здібностей людини, феномену обдарованості;
- значущості психологічних умов розвитку фізичного, психічного, соціального та духовного розвитку особистості в освітньому процесі;
- технології та принципів надання першої психологічної допомоги;
- реакцій дітей на травмуючу кризову ситуацію;
- ознак посттравматичного стресу та технологій здійснення психотерапевтичної практики;
- способів психологічної підтримки дітей з ООП;
- сучасних психолого-педагогічних та корекційно-розвивальних технологій роботи з учнями з ООП;
- поняття адаптації та модифікації освітнього простору;
- принципів і підходів конструювання індивідуальної освітньої траєкторії учня;
- розвитку психологічної стійкості та резильєнтності.

Уміння:

- будувати роботу з обдарованими дітьми;
- створювати психологічно безпечний освітній простір;
- уживати превентивні заходи щодо протидії стресовим ситуаціям;
- планувати й вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію учня;
- упроваджувати засади педагогіки партнерства в освітній процес;
- працювати в команді з усіма учасниками освітнього процесу;
- надавати психосоціальну підтримку в кризових умовах/ситуаціях;
- здійснювати особистісну саморегуляцію емоційних станів і почуттів, розвивати психологічну стійкість/резильєнтність;
- реалізовувати сучасні психолого-педагогічні та корекційно-розвивальні технології роботи з учнями з ООП.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- дитиноцентризм;
- морально-етичні: самоповага й повага до інших людей, справедливість, гідність, чесність, турбота;
- готовність до змін, партнерства взаємодія з усіма учасниками освітнього процесу, гнучкість й адаптивність;
- розвиток професійної самосвідомості й рефлексія власної професійної діяльності.

1.7. Перелік компетентностей, що може набути та/або розвинути слухач за умови успішного засвоєння програми:

- **нормативно-правова** (здатність керуватися в управлінській діяльності нормативно-правовими документами в галузі освіти, проектувати, розробляти документи щодо управління закладом позашкільної освіти та освітнім процесом);
- **компетентність стратегічного управління закладом освіти** (здатність визначати стратегію розвитку закладу позашкільної освіти, у тому числі, стратегію цифрової трансформації);
- **інноваційна** (здатність генерувати і впроваджувати в управлінську практику керівника ЗПО нові, перспективні ідеї, освітні інновації);
- **інформаційно-цифрова** (здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в управлінській діяльності керівника ЗПО; здатність ефективно використовувати наявні та створювати нові електронні (цифрові) управлінські ресурси).
-

КУРИКУЛУМ

курсів підвищення кваліфікації

«Діяльність керівників (директорів та заступників директорів) з розвитку сучасного закладу позашкільної освіти в умовах суспільних змін та викликів»

(для директорів та заступників директорів закладів позашкільної освіти)
(дистанційна форма навчання – 90 год/3 кредити)

№ з/п	Назва модуля	К-сть год.
1.	Питання концептуального та нормативно-правового змісту в позашкільлі	12
2.	Управлінська діяльність керівника ЗПО	18
3.	Розвиток компетентностей учасників освітнього процесу	20
4.	Основні напрями освітньої діяльності ЗПО	30
5.	Психолого-педагогічний супровід управлінського та освітнього процесів в ЗПО	6
6.	Діагностико-аналітичний	4
	Разом	90

Курикулум є основою для складання навчально-тематичного плану, робочої навчальної програми / РНТП / розкладу навчальних занять, що оприлюднюються на сайті КВНЗ «Харківської академії неперервної освіти».

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
курсів підвищення кваліфікації за темою
«Розвиваємо професійну компетентність керівника (директора, заступника
директора, методиста) закладу позашкільної освіти»
(для директорів та заступників директорів ЗПО)

Назва модуля (інваріантна складова)	№ тем и	Назви тем (варіативна складова)	Умовні позначення компетентностей , що розвиваються	Усього годин
І. Питання концептуально го та нормативно-пр авового змісту в позашкільлі	1.1	Освіта в умовах воєнного стану: нормативно-правовий аспект		2
	1.2	Заклад позашкільної освіти як відкрита система. Сучасні підходи до управління ЗПО		2
	1.3	Сучасні вектори управлінської діяльності керівника ЗПО		2
	1.4	Організація безпечного освітнього середовища в умовах надзвичайної ситуації воєнного характеру: організаційно-методичні кейси для керівника ЗПО		2
	1.5	Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу		2
	1.6	Креативний менеджмент у закладі позашкільної освіти: переваги та вектори реалізації		2
	Разом годин на модуль			12
II. Управлінська діяльність керівника ЗПО	2.1	Мотиваційні стратегії керівника в роботі з педагогічним колективом закладу освіти		2
	2.2	Формування готовності керівників закладів позашкільної освіти до управлінської інноваційної діяльності		2
	2.3	Планування індивідуальної освітньої траєкторії педагога		2
	2.4	Реалізація функцій планування і контролю в управлінській діяльності керівника ЗПО		2
	2.5	Репутаційний менеджмент. Шляхи забезпечення конкурентоздатності ЗПО		2
	2.6	Моніторинг ефективності управлінських дій та успішності		2

		освітнього процесу в умовах дистанційного формату в ЗПО		
	2.7	Управління діяльністю колективу з організації науково-дослідницької роботи вихованців		2
	2.8	Атестація педагогічних працівників: законодавчі зміни та сучасні вимоги		2
	2.9	Документообіг у ЗПО. Створення нормативних документів як інструмент реалізації організаційної автономії закладу освіти		2
	Разом годин на модуль			18
III. Розвиток компетентностей учасників освітнього процесу	3.1	Лідерська компетентність керівника ЗПО		2
	3.2	Інноваційна компетентність керівника і педагогів ЗПО у контексті професійного саморозвитку		2
	3.3	Соціальна і громадянська компетентності керівника ЗПО		
	3.4	Розвиток інфомедійної компетентності учасників освітнього процесу засобами позашкільної освіти		2
	3.5	Підтримка та розвиток компетентності соціального та мережевого партнерства: цифрова комунікація та співпраця, соціально-мережева активність керівників ЗПО		2
	3.6	Розвиток цифрової компетентності керівника ЗПО		2
	3.7	Цифрові освітні ресурси. Використання цифрових технологій та сервісів у ЗПО		2
	3.8	Правила безпечної поведінки в цифровому середовищі для дітей та дорослих		2
	3.9	Здатність формувати і розвивати ключову компетентність «вільне володіння державною мовою»		2

		як складову формування національної ідентичності		
	3.10	Підприємливість та фінансова грамотність як основа успішної життєдіяльності		2
	Разом годин на модуль			20
IV. Основні напрями освітньої діяльності ЗПО	4.1	Дистанційне та змішане навчання як простір нових можливостей для педагога та вихованців		2
	4.2	Оновлення змісту та методики туристсько-краєзнавчого, еколого-натуралістичного, військово-патріотичного та фізкультурно-спортивного виховання в позашкільній освіті		2
	4.3	Навчальна програма гуртка в закладі позашкільної освіти: створення, затвердження, упровадження		2
	4.4	Проектна технологія як уможливлення ефективної реалізації компетентнісного підходу в освітньому процесі закладу позашкільної освіти		2
	4.5	Національно-патріотичне спрямування діяльності ЗПО: краєзнавчі дослідження		2
	4.6	Духовно-моральний розвиток особистості в умовах сучасного закладу позашкільної освіти		2
	4.7	Упровадження технологій штучного інтелекту в практику роботи ЗПО		2
	4.8	Сучасні освітні тренди: від гейміфікації до штучного інтелекту		2
	4.9	Технологічний підхід як засіб підвищення ефективності процесу виховання в закладі освіти		2
	4.10	Інноваційні підходи до формування педагогічної культури батьків: партнерство закладу освіти та сім'ї		2

	4.11	Робота з педагогами щодо залучення до розвитку шкільної громади		2
	4.12	STEM-освіта в умовах ЗПО		2
	4.13	Трансформація діяльності музеїв закладів освіти в умовах сьогодення		2
	4.14	Особливості профорієнтаційної роботи як важливий аспект діяльності ЗПО		2
	4.15	Академічна доброчесність: проблеми реалізації та відповідальність		2
	Разом годин на модуль			30
V. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу	4.1	Формування життєстійкості, стресостійкості й відновлення психологічних втрат у педагогів та здобувачів позашкільної освіти		2
	4.2	Розвиток здібностей і талантів особистості в умовах позашкільної освіти		2
	4.3	Навчання дітей з ООП у системі позашкільної освіти в умовах воєнного стану		2
	Разом годин на модуль			6
VI. Діагностико-аналітичний	5.1	Настановне заняття, Вхідне діагностування		2
	5.2	Підсумкове тестування		2
	Разом годин на модуль			4
Усього (годин/кредитів):				90